

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Харківський національний медичний університет

Тема № 17 (1).
РОЛЬ ДОГЛЯДУ ЗА ХВОРИМИ ДІТЬМИ
В ЛІКУВАЛЬНО-ДІАГНОСТИЧНОМУ ПРОЦЕСІ.
СТРУКТУРА ТА ФУНКЦІЇ ПЕДІАТРИЧНОГО
СТАЦІОНАРУ ТА ПОЛІКЛІНІКИ

Методичні вказівки
до самостійної позааудиторної роботи студентів
з дисципліни "Догляд за хворими (практика)"

Затверджено
вченою радою ХНМУ.
Протокол № 11 від 26.12.2013.

Харків
ХНМУ
2014

Тема № 17 (1). Роль догляду за хворими дітьми в лікувально-діагностичному процесі. Структура та функції педіатричного стаціонару та поліклініки : метод. вказ. для самостійної позааудиторної роботи студентів з дисципліни «"Догляд за хворими (практика)" / упор. В.А. Клименко, В.П. Кандиба, О.М. Плахотна та ін. – Харків : ХНМУ, 2014. – 12 с.

Упорядники   В.А. Клименко
                          В.П. Кандиба
                          О.М. Плахотна
                          О.М. Ащеулов
                          Ю.В. Карпушенко

Кількість навчальних годин:

1. Самостійна робота – 3.
2. Практичні заняття – 4.

Актуальність. У повсякденному житті під доглядом за хворою дитиною розуміють надання дитині допомоги в задоволенні різних потреб (їжа, пиття, умивання, роздягання та ін.). Однак у медицині поняття "догляд за хворими" трактується ширше. Воно має на увазі цілу систему заходів, що включають в себе правильне і своєчасне виконання різних медичних маніпуляцій та лікарських призначень (у тому числі введення лікарської речовини за допомогою ін'єкцій, збирання сечі, мокротиння, шлункове та дуоденальне зондування, підготовка до досліджень – рентгенологічного, ендоскопічного, спостереження за станом хворого та ін.). Таким чином, догляд за хворими є складовою частиною всього процесу лікування й суттєво впливає на його ефективність.

Знання засад етики й деонтології для студентів 2-го курсу медичного університету абсолютно необхідно, тому що дотримання правил етики й деонтології при догляді за хворими дітьми сприяє підвищенню ефективності лікувального процесу й оптимізації умов одужання хворих.

Знання основ етики й деонтології необхідно для медичного персоналу, тому що дотримання цих правил при догляді за хворими дітьми сприяє підвищенню ефективності лікувального процесу й оптимізації умов одужання пацієнтів. Важливо розпочинати вивчення медичної етики та деонтології на 2-му курсі медичного університету, бо з 3-го курсу студенти починають вивчати клінічні дисципліни, відвідувати клініку та спілкуватися з хворими та їх батьками.

Державна система лікувально-профілактичної допомоги дітям, яка прийнята в нашій країні, складається з трьох основних функціонально зв'язаних між собою ланок: дитяча поліклініка, дитяча лікарня, дитячий санаторій, тому знання структури та функцій лікувальних закладів (у тому числі педіатричного стаціонару та поліклініки) є необхідними для медичного працівника.

Навчальні цілі**Знати:**

1. Зміст догляду за хворими дітьми та його роль у структурі лікувальних заходів.
2. Питання деонтології в роботі медичних працівників з дітьми та їх родичами. Морально-етичні та деонтологічні принципи формування медичного фахівця педіатричного профілю.
3. Основні професійні обов'язки молодшого та середнього медичного персоналу в дитячих поліклініках та педіатричних стаціонарах.
4. Принципи субординації в системі "педіатр–медична сестра–молодший медичний персонал".
5. Структуру педіатричного стаціонару та поліклініки (основні відділення та допоміжні підрозділи).
6. Правила заповнення медичної документації дитячої поліклініки (історія розвитку здорової дитини, карта профілактичних щеплень, журнал виклику лікаря додому, журнал диспансерної групи, журнал відвідування здорової дитини) та педіатричного стаціонару (журнал прийому хворих, медична карта стаціонарного хворого, статистична карта).

Уміти:

1. Володіти основними принципами медичної деонтології.
2. Дотримуватися принципів фахової субординації в системі "педіатр–медична сестра–молодший медперсонал".
3. Заповняти медичну документацію дитячої поліклініки (карту профілактичних щеплень, журнал виклику лікаря додому, журнал диспансерної групи, журнал відвідування здорової дитини) та педіатричного стаціонару (журнал прийому хворих, титульний лист медичної карти стаціонарного хворого, статистична карта).

Базові знання, вміння, навички, необхідні для вивчення теми (міждисциплінарна інтеграція)

Назви попередніх дисциплін	Отримані навички
Основи психології. Основи педагогіки	Аналіз емоцій пацієнта, міжособистісних стосунків, поведінки дітей
Нормальна анатомія	Знання будови органів та систем організму. З'ясування значення деяких анатомічних особливостей дитячого організму при організації догляду за дітьми
Нормальна фізіологія	Знання особливостей функціонування органів та систем організму

Графологічні структури окремих питань теми

1. Особливості деонтології в роботі медичних працівників із дітьми і їхніми родичами (додаток 1).
2. Структура лікувально-профілактичного закладу (додаток 2).
3. Структура центральної районної лікарні (додаток 3).
4. Структура дитячої поліклініки (додаток 4).
5. Основні розділи роботи дитячої поліклініки (додаток 5).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Догляд за хворими : підручник / Ю.П. Гніденко, О.М. Ковальова, В.М. Лісовий та ін. ; за ред. О.М. Ковальової, В.М. Лісового, С.І. Шевченка, Т.В. Фролової. – К. : Медицина, 2010. – 488 с.
2. Майданник В.Г. Ваша дитина (догляд та виховання) / В.Г. Майданник, В.Г. Бурлай. – К., 2004. – 298 с.

Додаткова:

1. Мазурин А.В. Общий уход за детьми / А.В. Мазурин, А.М. Запруднов, К.И. Григорьев. – М. : Медицина, 1998. – 292 с.
2. Вусів І.Н. Практичні навички педіатра / І.Н. Вусів, М.В. Чичко. – Мінськ : Вища школа, 1990. – 398 с.
3. Загальний догляд за дітьми : навч. посібник / Л.С. Калиновська, В.Й. Гроховський, А.Х. Жагліна та ін. – К. : Вища школа, 1993. – 117 с.
4. Андрієвський І.Ю. Педіатрія в модулях : навч. посібник / І.Ю. Андрієвський, В.С. Тарасюк, В.В. Титаренко та ін. – К. : Медицина, 2007. – 336 с.
5. Сайт "Нормативно-директивні документи МОЗ України" <http://mozdocs.kiev.ua/index.php?nav=8>.
6. Закон України "Основи законодавства України про охорону здоров'я" №2801/ХІІ від 19.11.1992 р.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДО ЗАНЯТТЯ

1. Роль догляду в лікувальному процесі хворої дитини.
2. Що означає термін "медична етика"?
3. Що вивчає деонтологія, які задачі медичної деонтології?
4. Особливості етики взаємовідносин медичної сестри з батьками хворої дитини, основні правила спілкування з хворою дитиною.
5. Особливості організації догляду за хворою дитиною в залежності від віку.
6. Яких правил та принципів поведінки повинен дотримуватись медичний працівник?
7. Що таке лікарська таємниця?
8. Об'єктивні та суб'єктивні причини лікарської помилки.
9. Які дії медпрацівників спричиняють за собою юридичну відповідальність?
10. Наведіть приклади ятрогенії.
11. Як організувати лікувально-охоронний режим в дитячій установі?
12. Обов'язки молодшої медичної сестри.
13. Функціональні обов'язки медичної сестри стаціонару, її роль у догляді за хворою дитиною.
14. Організація роботи медичної сестри педіатричної дільниці.
15. Перелік медичної документації дитячого стаціонару.
16. Перелік медичної документації дитячої поліклініки.
17. Розділи медичної картки стаціонарного хворого.

ТЕСТИ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Скільки дітей обслуговується на одній педіатричній дільниці?
A. 600.   B. 800.   C. 1 000.   D. 450.   E. 720.
2. Основними функціями поліклініки є:
A. Лікувальна робота.   D. Усе перераховане.
B. Профілактична робота.   E. Жодне з перерахованого.
C. Протиепідемічна робота.
3. Що таке деонтологія?
A. Норми поведінки.
B. Моральні правила певної соціальної групи.
C. Професійна етика медичних працівників.
D. Професійний обов'язок медичних працівників.
E. Взаємовідносини підлеглого і начальника.
4. Що таке клінічна лікарня?
A. Стаціонар, об'єднаний з поліклінікою.
B. Установа, в якій є відділення різного профілю.
C. Установа, в якій здійснюється науково-дослідна робота.
D. Установа, в якій здійснюється лікувальна та науково-дослідна робота.
E. Установа, що здійснює консультаційний прийом.

5. До основних статистичних показників діяльності дитячих лікувально-профілактичних установ відноситься:
- A. Дитяча летальність. D. Все зазначене вище.*
B. Рівень народжуваності. E. Нічого з перерахованого.
C. Захворюваність.
6. До дитячих лікувально-профілактичних закладів відносять:
- A. Дитячу поліклініку та дитячу лікарню.*
B. Диспансер і дитячий санаторій.
C. Дитяче відділення пологового будинку та дитячу лікарню.
D. Все зазначене вище.
E. Жодне з перерахованого.
7. До лікувально-профілактичних закладів, що надають переважно профілактичну допомогу, відносять:
- A. Поліклініку. C. Дитячий садок. E. Денний стаціонар.*
B. Стаціонар. D. Диспансер.
8. Який лікувально-профілактичний заклад має кабінет інфекційних захворювань?
- A. Стаціонар. C. Поліклініка. E. Диспансер.*
B. Санаторій. D. Будинок дитини.
9. Диспансер – це установа,
- A. Що забезпечує лікувальну і профілактичну допомогу дітям у віці від 0 до 18 років.*
B. Де проводять кваліфіковане лікування дітей від 0 до 18 років.
C. Де проводять спеціалізовану лікувальну допомогу.
D. Де проводять лікувально-реабілітаційні заходи.
E. Де проводять загальнооздоровчі заходи.
10. Дитячий санаторій – це установа,
- A. Яка забезпечує лікувальну допомогу дітям у віці від 0 до 18 років.*
B. Де проводять кваліфіковане лікування дітей від 0 до 18 років.
C. Яка забезпечує надання спеціалізованої лікувальної допомоги.
D. Де проводять лікувально-реабілітаційні та загальнооздоровчі заходи.
E. Яка забезпечує профілактичну допомогу дітям у віці від 0 до 18 років.
11. Дитяча поліклініка – це установа,
- A. Яка забезпечує лікувальну і профілактичну допомогу дітям у віці від 0 до 18 років.*
B. Де проводять кваліфіковане лікування дітей від 0 до 18 років.
C. Яка забезпечує надання спеціалізованої лікувальної допомоги.
D. Де проводять лікувально-реабілітаційні заходи.
E. Де проводять загальнооздоровчі заходи.
12. Дитяча лікарня – це установа,
- A. Яка забезпечує лікувальну і профілактичну допомогу дітям у віці від 0 до 18 років.*
B. Де проводять кваліфіковане лікування дітей від 0 до 18 років.
C. Яка забезпечує надання спеціалізованої лікувальної допомоги.
D. Де проводять лікувально-реабілітаційні заходи.
E. Де проводять загальнооздоровчі заходи.

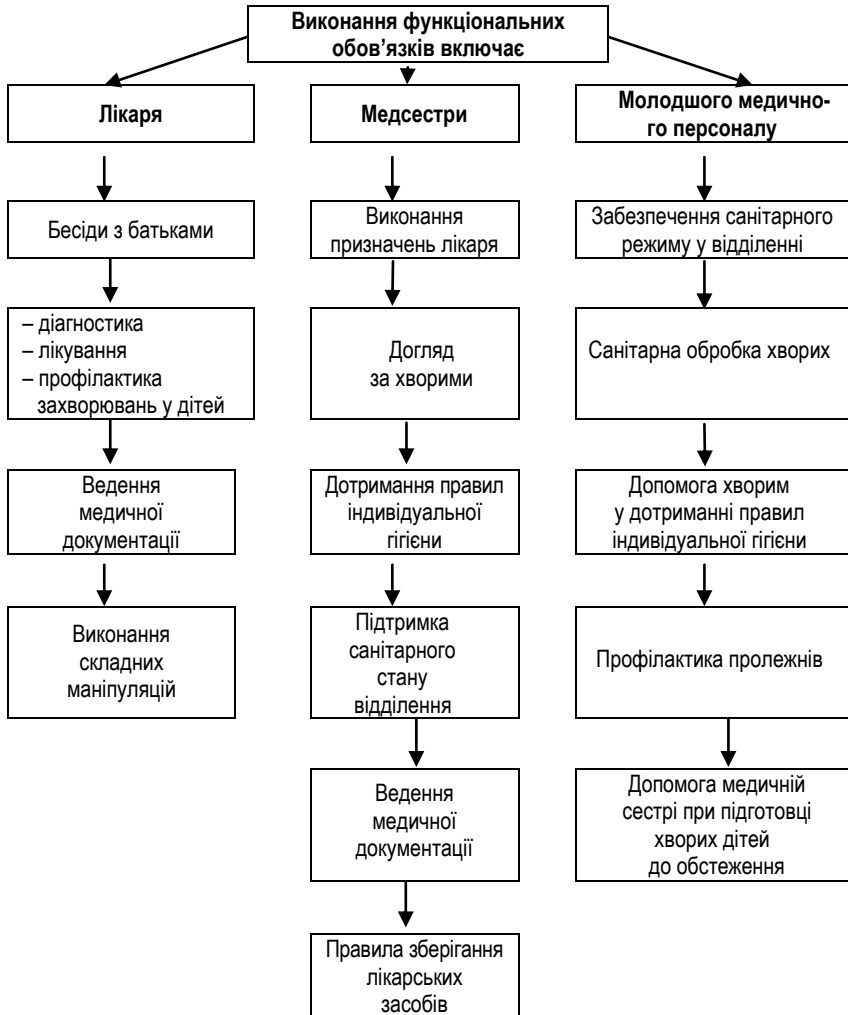
13. Документ, який не оформляють у приймальному відділенні:
 А. Журнал госпіталізації. Д. Історія хвороби.
 В. Журнал відмови від госпіталізації. Е. Статистичний талон.
 С. Журнал диспансерної групи.
14. Яку документацію не ведуть у дитячій поліклініці?
 А. Історію розвитку дитини. Д. Історію хвороби.
 В. Карту профілактичних щеплень. Е. Журнал викликів.
 С. Журнал відвідання кабінету здорової дитини.
15. Складовою частиною історії хвороби є:
 А. Лист харчування. Д. Все зазначене вище.
 В. Лист лікарських призначень. Е. Жодне з переліченого.
 С. Температурний лист.
16. Основним медичним документом здорової дитини в поліклініці є:
 А. Історія розвитку дитини. Д. Карта диспансерного спостереження.
 В. Історія хвороби. Е. Журнал відвідання кабінету здорової дитини.
 С. Карта щеплень.
17. До структури поліклініки не входить:
 А. Реєстратура. Д. Приймальне відділення.
 В. Денний стаціонар. Е. Лабораторія.
 С. Фізіотерапевтичний кабінет.
18. До структури стаціонару не входить:
 А. Приймальне відділення. С. Кабінет інфекційних захворювань.
 В. Лабораторія. Д. Фізіотерапевтичне відділення.
 Е. Кабінет функціональної діагностики.
19. У разі відмови батьків від госпіталізації активний виклик передається:
 А. В поліклініку за місцем проживання. Д. У школу або дитячий садок.
 В. У санстанцію. Е. Головному лікарю.
 С. Родичам.
20. Інформація з журналу екстрених повідомлень передається:
 А. Дільничному лікарю. Д. Родичам.
 В. У школу або дитячий садок. Е. Головному лікарю.
 С. У санстанцію.

Завдання для індивідуальної роботи студента. Підготувати приклади з історії медицини, художньої літератури щодо самовідданості праці лікарів, важливості додержання морально-етичних норм при спілкуванні з хворим.

ЕТАЛОНИ ВІДПОВІДЕЙ НА ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

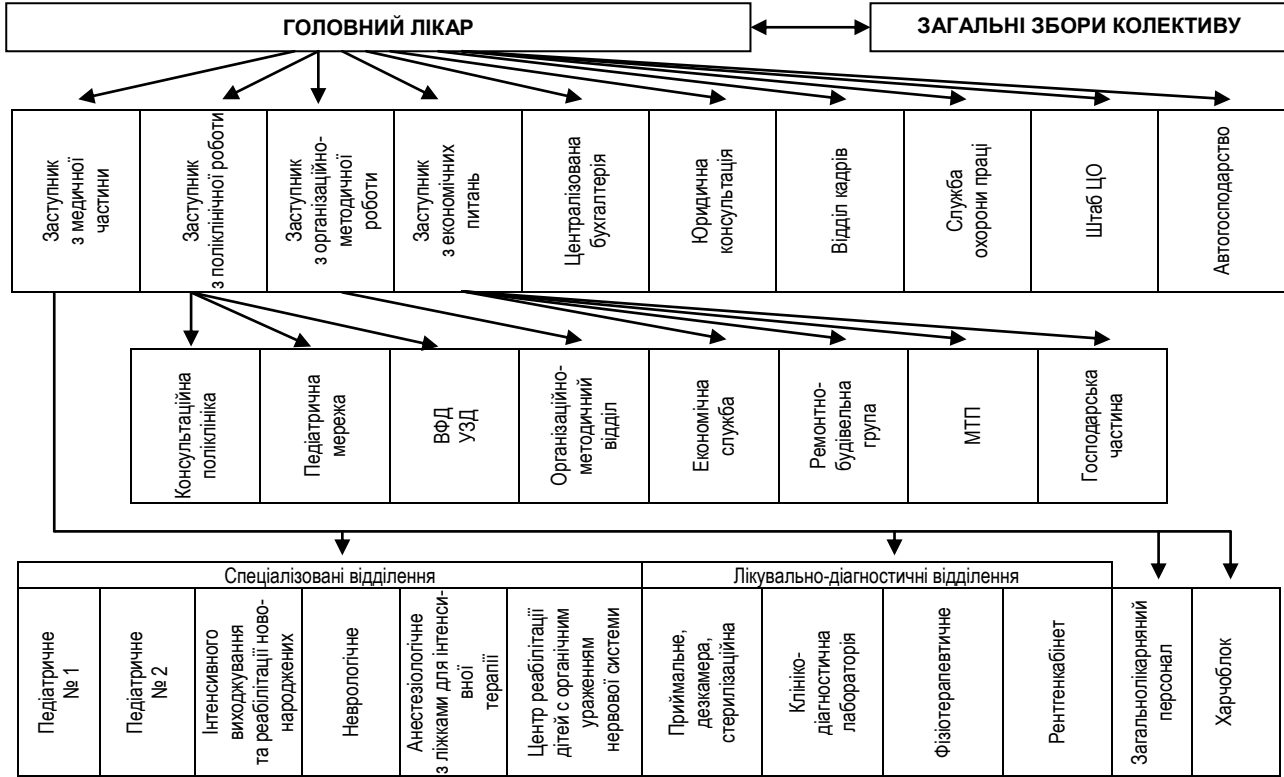
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<i>B</i>	<i>D</i>	<i>C</i>	<i>D</i>	<i>D</i>	<i>D</i>	<i>C</i>	<i>C</i>	<i>C</i>	<i>D</i>
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
<i>A</i>	<i>B</i>	<i>C</i>	<i>D</i>	<i>D</i>	<i>A</i>	<i>D</i>	<i>C</i>	<i>A</i>	<i>C</i>

**Графологічна структура теми
"Особливості деонтології в роботі медичних працівників
з дітьми та їхніми родичами"**

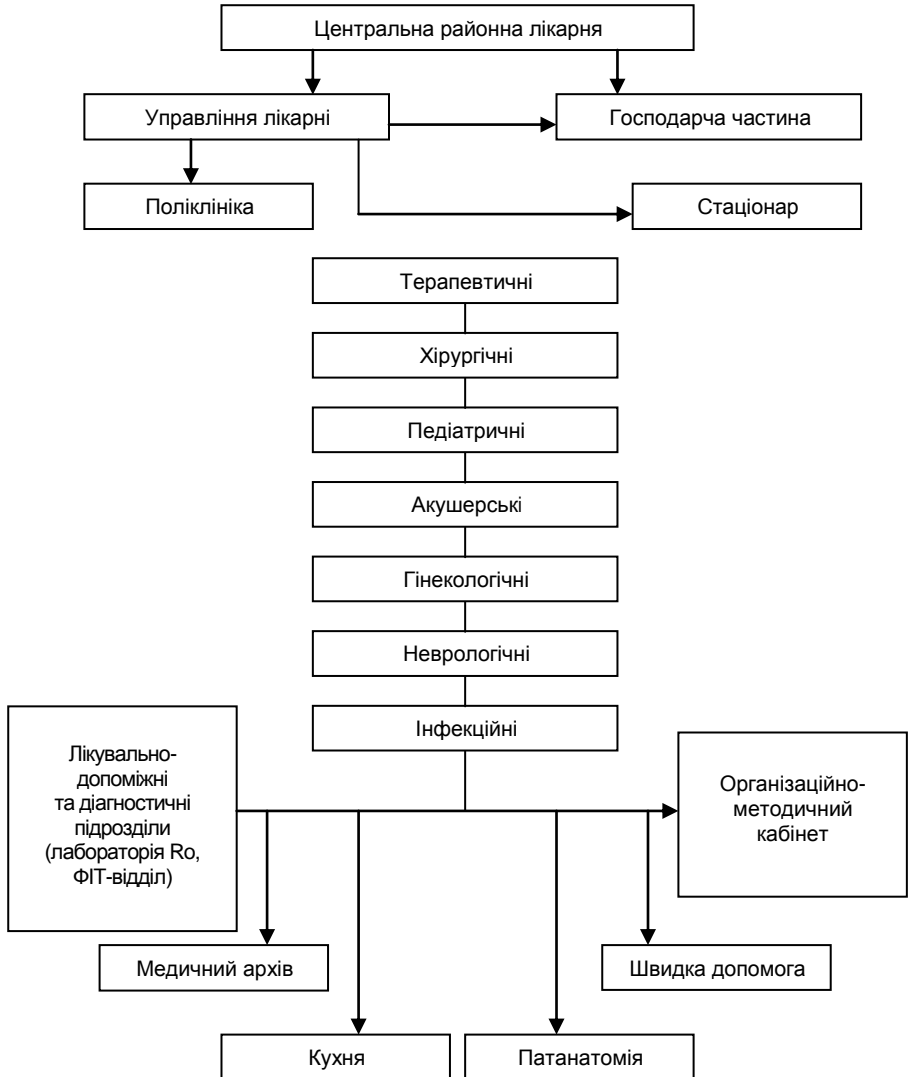

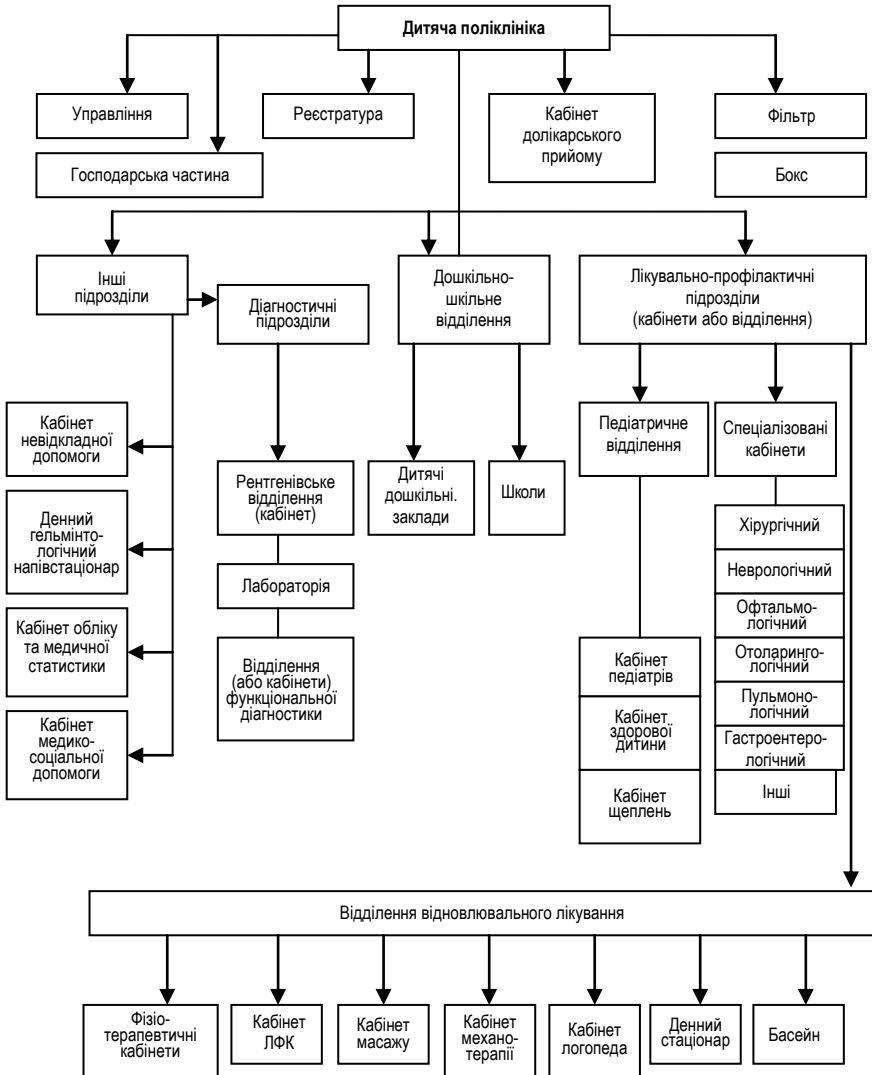
Графологічна структура теми "Структура лікувально-профілактичного закладу"

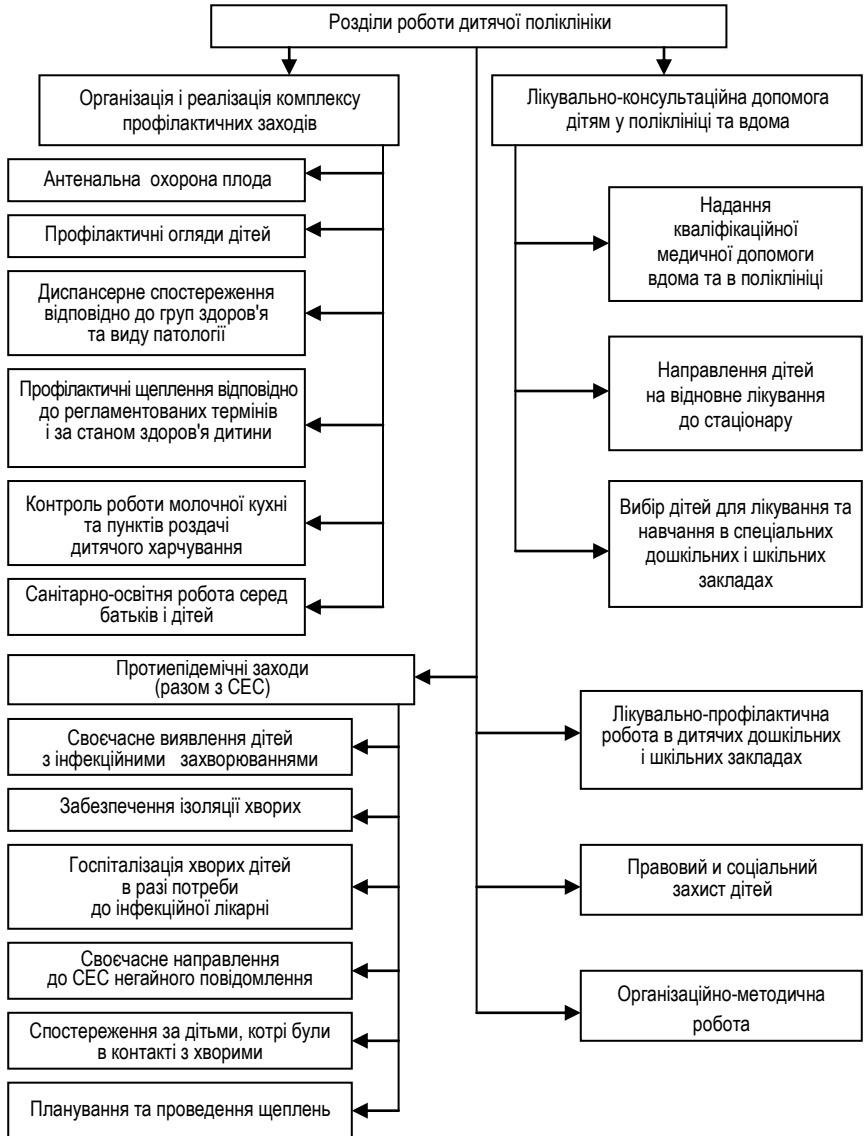
Графологічна структура теми "Структура центральної районної лікарні"

**Графологічна структура теми
"Структура дитячої поліклініки"**

Графологічна структура теми "Основні розділи роботи дитячої поліклініки»

Навчальне видання

**Тема № 17 (1).
РОЛЬ ДОГЛЯДУ ЗА ХВОРИМИ ДІТЬМИ
В ЛІКУВАЛЬНО-ДІАГНОСТИЧНОМУ ПРОЦЕСІ.
СТРУКТУРА ТА ФУНКЦІЇ ПЕДІАТРИЧНОГО
СТАЦІОНАРУ ТА ПОЛІКЛІНІКИ**

***Методичні вказівки
до самостійної позааудиторної роботи студентів
з дисципліни "Догляд за хворими (практика)"***

Упорядники   Клименко Вікторія Анатоліївна
                         Кандиба Василь Петрович
                         Плахотна Ольга Миколаївна
                         Ащеулов Олександр Михайлович
                         Карпушенко Юлія Валентинівна

Відповідальний за випуск: Клименко В. А.

Редактор Л.О. Сілаєва
Коректор Є.В. Рубцова
Комп'ютерна верстка О.Ю. Лавриненко

План 2014, поз. 147.
Формат А5. Ризографія. Ум. друк. арк. 0,8.
Тираж 150 прим. Зам. № 14-3140.

**Редакційно-видавничий відділ
ХНМУ, пр. Леніна, 4, м. Харків, 61022
izdatknmu@mail.ru, izdat@knmu.kharkov.ua**

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавництв, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції серії ДК № 3242 від 18.07.2008 р.

**Тема № 17(1).
РОЛЬ ДОГЛЯДУ ЗА ХВОРИМИ ДІТЬМИ
В ЛІКУВАЛЬНО-ДІАГНОСТИЧНОМУ ПРОЦЕСІ.
СТРУКТУРА ТА ФУНКЦІЇ ПЕДІАТРИЧНОГО
СТАЦІОНАРУ ТА ПОЛІКЛІНІКИ**

*Методичні вказівки
до самостійної позааудиторної роботи студентів
з дисципліни «Догляд за хворими (практика)»*